

การศึกษาธุรกิจรณม้าในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์สามประการคือ ประการแรกเพื่อศึกษาถึงโครงสร้างของธุรกิจรณม้าสำหรับการท่องเที่ยวตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของผู้ประกอบการธุรกิจรณม้าจังหวัดลำปาง ประการที่สองเพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการใช้บริการรณม้าท่องเที่ยวในจังหวัดลำปาง และประการสุดท้ายเพื่อประมาณมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่ายของนักท่องเที่ยวเพื่อรักษาธุรกิจรณม้าเพื่อการท่องเที่ยวเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดลำปาง ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ได้ตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจรณม้า จำนวน 70 รายและกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการรณม้าจำนวน 100 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติแบบพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจรณม้าในจังหวัดลำปาง ทั้งหมดเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 20 – 40 ปี มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา และเกือบทั้งหมดขับรณม้าเป็นอาชีพหลัก โดยมีระยะเวลาในการประกอบอาชีพมาแล้ว 1 – 5 ปี

ต้นทุนทั้งหมดของการประกอบการธุรกิจรณม้าประกอบด้วย ต้นทุนคงที่คือราคารณม้าและม้า ซึ่งพบว่าราคาระเบินรณม้าและม้าตามสภาพปัจจุบันมีมูลค่ารวมเฉลี่ยคันละ 73,472.22 บาท และต้นทุนผันแปรประกอบด้วย ค่าอาหารม้า ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับม้า เฉลี่ยแล้วเดือนละ 2,338.31 บาท

ด้านรายได้พบว่า ผู้ประกอบการม้าส่วนใหญ่ได้ให้บริการนักท่องเที่ยวเฉลี่ยประมาณ 28 วันต่อเดือน จำนวนรอบที่ให้บริการโดยเฉลี่ย 2 รอบต่อวัน โดยมีค่าบริการราคาต่ำสุดรอบละ 150 บาท การกำหนดอัตราค่าบริการ ส่วนใหญ่สมาคมรณม้าเป็นผู้กำหนด นอกเหนือจากค่ารอบแล้วผู้ประกอบการยังมีรายได้จากค่าทิปอีกด้วย ดังนั้นผู้ประกอบการมีรายได้รวมเฉลี่ยอย่างน้อยประมาณเดือนละ 9,655 บาท

ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจรณม้าของกลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด คือปัญหาการถูกกล่าวหาว่าเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รองลงมาคือปัญหาการขาดแคลนที่จอดรถม้าสำหรับรองรับนักท่องเที่ยว

จากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวในช่วงเวลาที่ศึกษาพบว่า การมาเที่ยวจังหวัดลำปางส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อประชุมหรือสัมมนา ส่วนใหญ่มาอยู่กับเพื่อน ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวเฉลี่ย 1 วัน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบว่ารณม้าเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของลำปาง ส่วนใหญ่เคยใช้บริการรณม้ามาแล้ว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพอใจในอัตราค่าโดยสารและคุณภาพในการให้บริการรณม้า การประมาณมูลค่าความเต็มใจที่จะจ่าย เพื่อสนับสนุนกองทุนสำหรับอนุรักษ์รณม้าให้เป็นเอกลักษณ์สำหรับการท่องเที่ยวของจังหวัดลำปางพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยินดีจ่ายเงินสมทบกองทุนเป็นเงินประมาณ 32 บาทต่อคน

This study has 3 objectives. First, to study the structure of horse drawn carriage business for tourists as well as problems and obstacles of the carriage operation. Secondly, to determine the tourists' behavior towards the services given by horse drawn operators. Lastly, to estimate the value of willing to pay of tourists in order to conserve and maintain the horse drawn business as the symbol of tourism in Lampang province. Primary data are used in this study. Accidental Random Sampling is used to get two samples, one of 70 horse drawn operators and another of 100 tourists. Simple descriptive statistics are used to analyze the data.

The results of this study show that all horse drawn carriage operators in Lampang province are male, aged between 20-40 years, and are with primary education level. Most of them operate horse drawn carriage as their main occupation and have been in business for the period of 1 to 5 years.

Total costs for operating horse drawn carriages consist of fixed costs, which are the costs of acquiring carriages and horses. According to information given by the operators, it can be estimated that the price of horses and horse carriages by present status have an average value of 73,472.22 baht per one operator. The variable costs which consist mainly of expenses on horse food and other related expenses to maintain the operation are on the average of 2,338.31 baht per month.

In terms of income, it is found that most of carriage operators operate by an average of 28 days per month. The average number of service rounds is 2 rounds per day with the lowest service charge of 150 baht per round. The service fare is set by the Lampang Horse Carriage Association. Besides, the operators also receive extra income from tips given by tourists. Income earned from carriage service alone is estimated to be at least 9,655 baht per month for each operator.

The problems and obstacles in operating horse carriage business as expressed by most operators are problems concerning of being accused that they take advantage of tourists, and the lack of parking space while waiting for tourist customers.

As for the tourists, the results of the study of our sample show that visiting Lampang is mainly for attending seminar or conference held in the province. Most come to Lampang accompanied by friends with average touring period of one day. Most also know that horse carriage is important tourist attraction of Lampang and have had a ride on horse carriage before. Most of them are satisfied with regarding to fare and services of the operation. To estimate the value of their willingness to pay for conserving this horse carriage attraction they are asked whether they are willing to donate money for the would be set up funds to support and keep the horse carriage as the symbol of tourism attraction of Lampang province. The estimation of willingness to pay reveals that more than 80 % of the sample said they are willing to donate the amount of 32 baht on average per person.